

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő részletekben: Kézdivásárhelyi, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadó hivatal: Kézdivásárhelyi az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Az isteni béke.

A magyar ellenzék szívesességéből végre megtudhattuk, hogy miképen néz ki voltaképen az az isteni béke, miről a lapok oly lelkesült dythirambokat zengettek. Hát bizony az, úgy látszik, hogy nem egyéb, mint a régi veszekedéseknek folytatása. A gyűlölködő beszéd, a személyi torzaskodás, a féktelen kitörések csak úgy napi renden vannak, mint a „trena dei” szép jelszó kimondása előtt. Az ékes szavú Apponyi elhangoztatván a béke szavait, mindjárt megijedett attól, a mit mondott s most más szavakkal takarózik. A rettenetes Ugron ugyan nem ígért semmit, tehát szabad kézzel dolgozik s nap nap után keményen döngeti a kormánypárt kapuit, de azok, hála istennek, elég kemény masszából készültek s jól állják az ütések s legfőleg az lészen, hogy az erős vitéz összerontja rajta ökleit. Zajt csinál, de kárt nem tesz. A megtestesült unalom képviselője, Horanszky s a nagy interpelláló Sima s az ügyvédek gyöngye, Polonyi s az ellenzéki pártok kisebb-nagyobb viadorjai sem szaporaságban meg nem fogyatkozva, sem illemtudásban meg nem gyarapodva vitézül ontják a szótáport s a szabadelvű párt, nem sokat törődve e támadásokkal, folytatja a maga munkáját.

Szóval, minden maradt a régiben s csupán a parlamenti szótár szaporodott egy szép jelmonddal, az az isteni békével, melynek egyéb értelme minálunk, úgy látszik, nincs, mint az, hogy úgy karácsony táján, midőn az emberi szív egy kissé magába szokott szállani, az ellenzéki képviselő urak egynémelyikének keblében is meg szokott szólalni egy hang, hogy most, midőn hazánk ezer éves fennállásának ünnepét készülünk nagy örömmel és nagy fényvel megülni, talán szükséges volna az átkos visszavonást és pártküzdelmet egy rövid időre felfüggeszteni. De hát ki tehet róla, ha bennünk magyarokban többnyire megvan az akarat, de nincs meg a képesség. Hát ugyan mit hinnének ott lenni a választók, ha egy napon azt vennék észre, hogy a kormánypusztító hazafiság elpusztult s azok a véres száju honfiak nyomtalanul eltűnnek a minden napi csendes munkálkodás egyhangúságában. Ez igazán merő képtelenség volna. Ilyesmit ne kívánjan tőlük még a trenga dei sem. Az isteni béke jó lehet ábrándképnek, de a valóságban nem kivihető, mert ha egy nap elmúlnék valahogy kisebb vagy na-

gyobb botrány nélkül, ez elveszett nap lenne az ellenzékre nézve.

A mi kormányunk arra való, hogy dolgozzék és töltsön a méltatlankodásokat, az ellenzék meg arra való, hogy kritizáljon, pizskolódjék. Ez már, úgy látszik, bevett szokás, melyen változtatni nem lehet s ha majd megjön az ezredéves kiállítás nagy ünnepe, az idegenek láthatnak egy magyar specialitást, az örökösen veszekedő magyar parlamentet.

Táviratok.

Zóna reform.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) A kereskedelmi miniszter, a zóna-rendszer életbe léptetése óta elért eredmények után szükségesnek tartotta a vasuti zóna díjszabást módosítani. Ehez képest a személyszállításnál az első osztályú menetjegyek árát 25 és a másodosztályú jegyek árát 20 százalékkal felemelte.

Román ágítáció.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) Aradmegye tegnap tartott közgyűlésén tárgyalta a milleniumi ünnepségek megtartására vonatkozó módosításokat. Többek között elhatározta, hogy május 10-én milleniumi közgyűlést fog tartani. Erre felszólalt Struciu oláh nemzetiségi agitátor s kijelentette, hogy a románokat nem vezeti nemzetiségi gyűlés, midőn kijelentik, hogy ők részt vennének az ünnepélyen, ha azt nem a magyar faj, hanem az állam rendezné. A beszéd általános megbotrányozást keltett, de a közgyűlés mégis nyugodtan hallgatta végig.

Felmentett pap.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) A bécsi esküdtszék Dekkert plébánost felmentette.

Fejedeleme utazása.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) A bolgár fejedelem családja ügyekben külföldi utra indult. Ezen utazást különböző tényekkel hozzák kapcsolatba. Általában a bolgár politikai körökben azon vélemény dominál, hogy közelebről kormányválság lesz.

A szerb király házassága.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) Belgrádból elementálják azon hírt, hogy a király a montenegrói fejedelem leányát akarja feleségül kérni. Ezen házasság az orosz politika újabb győzelmét jelentené, azért a cázfórat politikai körökben nagy fontossággal bír.

Bánya katasztrófa.

Budapest, jan. 15. (A Székelyföld eredeti távirata.) Morvaosztrauban a Hermaegild tárnában tegnap tűz ütött ki, mely a benn dolgozó nagyobb számú bányamunkásokra végzetes lett. A gyorsan megindított mentő kísérletek nem vezettek eredményre, a munkások nagy része odaveszett. Eddig 15 halottat hoztak felszínre.

Politikai hírek.

BELFÖLD.

— A bűnvádi eljárás reformja. A képviselőház igazságügyi bizottsága az előző ülés megállapodásai értelmében a 300. §-t új szöveggel cserélte fel s a 308. §-ba felvette, hogy midőn a tanúknak és a szakértőknek közvetlenül a felek után való kihallgatását, azoknak egyetértő kívánságára a bíróság megengedi, a felek után a magánfél is intézhet kérdéseket. A 311. §. tárgyalásánál, annak szövegét megtoldották azzal, hogy a feleknek, vagy azok egyikének indítványára a bíróság kivételesen valamely tanu megeskütését későbbre halaszthatja. A 312—313 §-ok változatlanul megmaradtak.

— A képviselőház új horvát tagjai. A megüresedett három horvát képviselői állásra Krajcsóvi Sándor, Popovics V. István és Tomsics Miklós dr. képviselőket delegálta a horvát országgyűlés.

KÜLFÖLD.

— Angol-német közeledés. A transvaali krízis folyamánként, mint azt a „Daily Telegraph” jelenti, az angol királynő udvari futárral levelet küldött volna Vilmos német császárnak, melyre a császár levelében kifejezte, hogy a Krügerhez intézett telegrammal egyáltalán nem akart Anglia tekinélyén csorbát ejteni. A miből az következne, hogy London és Berlin között a feszült hangulat csillapodik.

— Különleges újdonságok. Ilyen kettő van, egyik az új hármas szövetség, másik az új négyes szövetség; ugyanis az hírlak, hogy Anglia az orosz-francia szövetséghez csatlakoznék, a mihez ez idő szerint sok kétely fér, a másik verzió szerint még ehhez a szövetséghez csatlakoznék Törökország is; de sokkal valószínűbb, a mi az angol külügyi hivatalban is nagy nyugtalanságot okozott, hogy Abdul Hamid szultán teljesen orosz befolyás alá került, s így Törökország csatlakozhatik Francia-Oroszországhoz, miáltal világhódító hatalom fejlődik, mely épen Angliát fenyegetné legérzékenyebb oldalán, Egyiptomban.

Fővárosi levél.

Budapest, 1896. január hó 8.

Osikorgó kemény téli napok járnak. A fákat, telegráf-drótokat s az utcákon álldogató fiakeres lovak füleit vastag zuzmora fűdi. De még az utcáskori hordásokra is befolyással van ez a csipős hideg. Az utcán oly pompás indiánus tánczokat mutatnak be, mely a szemlélőt valósággal bámulatba ejti. — Az állatkert igazgatósága sokkal helyesebben tenné, ha a millenium idejére őket szerződtené, nem pedig holmi szurokkal bemázolt hamburgi, faezér hajóslegényeket.

A kemény hideg — mely a szegény embereknek a legnagyobb réme — a jégsporthiveinek legfőbb vágyát elégíti ki. A városligeti és állatkerti jégpályán vígan folyik a koresolyázás; — még este is a villanyos ivlámpák nappali fényénél.

A budapesti társaskoesi részvénytársaság kocsijai megszakítás nélkül közlekednek a városligetbe. Molnár, a társaság igazgatója, úgy látszik tekintettel van azokra a prémbe burkolt, rózsás arcú leánykára, kik szárayakon szeretnének a jégre repülni. Dacára a folytonos közlekedésnek, néha úgy megtelik a koesi, hogy a leánykák egy része kénytelen felszorulni a kakasülőrre.

A kakasülő, lóvasuti hagyomány szerint, csak tejes asszonyoknak és bakáknak való. A budapesti társaskoesi részvénytársaság kocsijai azonban oly elegánsan vannak berendezve s oly imponáló kinézetűek van, hogy báka ember fel sem mer rája szállni.

Ez legyen a prémbe burkolt bakfisok vigasztalása: no, meg az, hogy miután ugys valóságos angyalok, hát a kakasülön legalább egy fokkal közelebb vannak a mennyhez.

Az ezredéves kiállítás épületeit, tornyos pavilonjait vastag hólepel borítja. Az épületek teljesen készen vannak s most csak a belső berendezések körül folyik a munka. Dacára a zord időnek, a kiállítási falunak napról-napra számos nézője van. Hát tény, hogy ez a kiállítás legérdekesebb része. Az ember alig tud megválni az érdekes falutól, változatos, tetszetős házaitól, a melyek közt szinte más levegőt érez.

Most különben az egész székes főváros mozgósítva van. Minthogy az ünnepségek küszöbön vannak, mindenki siet terveit végrehajtani, hogy a nagy napok készületlenül ne találják.

Természetesen sok érdekes és spekuláció is mutatkozik, de ez nem fojthatja el azt a lelkesedést, melylyel a székes főváros polgársága ezeréves, szép hazánk jubileumának megünneplésére készül.

Magasztos, lélekemelő ünnep lesz ez, melyben részt vesz az ország minden, hazáját szerető fia!

Reim Lajos.

A kézdivásárhelyi „Rudolf“-kórház dolgai.

Mult év végén az történt, hogy a sepsi-szentgyörgyi kerületi betegsegélyező pénztár elnöksége elrendelte, hogy a pénztár kötelekibe tartozó kézdivásárhelyi iparos alkalmazottak a sepsi-szentgyörgyi közkórházban ápolassanak. A pénztár elnöksége ezen intézkedést azzal okolja meg, hogy a kézdivásárhelyi „Rudolf“-kórházban mult évben ápolott iparos alkalmazottak után akkora költség merült fel, minek kifizetése majdnem megbuktatta a pénztárt.

Az e tárgyban kelt átirat kimutatja, hogy míg Sepsi-Szentgyörgyön 1000 tag után alig 500 forint gyógyköltség merült fel, addig Kézdi-Vásárhelyt 450 tag után több mint 800 frt a kórház számlája. A „Rudolf“-kórház intéző körei tüzetesen foglalkoztak ezen kérdéssel s mindent megtettek ezen nehéz kérdés békés elintézésé iránt, mert azt, hogy a kézdivásárhelyi iparos alkalmazottak Sepsi-Szentgyörgyön ápolassanak, mikor itt jól berendezett újabban teljesen kiépített kórház, van nem csak anyagilag tartotta rendkívül károsnak, de erkölcsi szempontból is bizonyos sérelmet látott benne. Minthogy azonban ezen kellemetlenül vált ügyet nem lehetett többé elnököleg rövid úton elintézni, a mult vasárnap rendkívüli közgyűlés hivatott össze tanácskozás végett. A közgyűlés megtartatott és a mint ez gyakran megtörtént, a több mint két óráig tartó eszmecsere nek sikerült a kuszált ügyet a lehetőleg még

kuszáltabbá tenni. A kórház igazgató-gondnoka ugyanis azon indítvánnyal állt elő, hogy a kérdés úgy lenne legkönnyebben elintézhető, ha a kórházban a betegsegélyező pénztár betegek részére egy szoba rendelkezés alá bocsáttatnék, hogy a segélyegylet orvosa kezelné a maga betegeit, belátása szerint venné fel a maga betegeit s bocsátaná el akkor, midőn ezt jónak látja. Ezen megoldási mód előlegesen közöltetett a kórház jelenlegi orvosával, ki ahoz hozzá járult s mégis azt kellett tapasztalnunk, hogy midőn az indítvány alakjában került a közgyűlés elé, az bizonyos visszatetszést kelt.

A közgyűlés egy része ezen indítványban a kórházi főorvos ellen irányzott támadást látva, olyképen változott ezen ügyet elintézhetőnek, hogy első sorban a megye alispánja lenne megkeresendő, hogy a betegsegélyező pénztár által emelt vádakat megvizsgáltatni kegyeskedjék, s a közgyűlés ehhez képest intézkednék. Végre a közgyűlés szavazattöbbséggel olyképen intézkedett, hogy az ügy sürgősségére való tekintettel az iparos alkalmazottak részére a külön osztályt a pénztári orvos önálló kezelése mellett rendelkezésre bocsátja, de tisztelettel megkeresi az alispán urat is, hogy vizsgálatot rendeljen el ezen ügyben, hogy vajjon mennyiben felel meg az intézeti elnökség azon vádja a valóságnak, hogy az iparos betegek a rendesnél több ideig tartattak benn, és hogy mennyiben történt mulasztás a gyógykezelés körül.

Ez volna rövid kivonata azon rendkívüli izgalmasnak mondható közgyűlésnek, mely mult vasárnap lefolyt. Természetesen most már különféle versioi vannak forgalomban, melyek azonban egyáltalában nem felelnek meg a valóságnak. Mi a nagy izgalom okát nem látjuk. A kórház közgyűlése azt tette, mit az adott viszonyok között, anyagi és erkölcsi haladása érdekében szükségesnek látott s a személyi érdekenykedések helye egyáltalában nincs ott, hol személyes támadás nem történt. Különben is régi alapigazság az, hogy hol közügyről van szó, ott a személyes érdekek nem jöhetnek tekintetbe.

O.

Vadászegyleti közgyűlés.

A kézdi-vásárhelyi és vidéki vadászegylet e hó 12-én délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a polgári iskola helyiségében. A gyűlés meglehetősen népes volt s főleg a vidék szép számmal volt képviselve.

Az egylet elnöke: Elekes Béla törvényszéki bíró akadályozva lévén a megjelenésben, a gyűlést Potsa Gyula, mint ad hoc felkért elnök vezette kellő tapintattal.

Első tárgy volt a vadászmesterválasztás az eltávozott Gábor Péter helyébe. Élénk eszmecsere után egyhangulag megválasztottat Janesó Géza, ki a benne helyezett bizalomért köszönetet mondván, a közgyűlésnek azt az ígéretet tette, hogy tőle telhetőleg igyekezeni fog az egylet érdekeinek megfelelő módon betölteni hivatalt. Gábor Pétert a közgyűlés szintén egyhangulag kikiáltotta tiszteltbeli vadászmesterre, jegyzőkönyvileg köszönetet mondván eddigi buzgó működéséért és azon reményének adván kifejezést, hogy az eltávozott az egylettől alispáni díszes állásában sem fogja megvonni nagybesszi támogatását.

Második tárgy volt a vadászbal megbeszélése. Abban történt megállapodás, hogy a vadászbal az idénről maradjon el; e helyett azonban a nyáron egy vadászattal összekötött nagyszabású nyári mulatság rendeztessék a zöldben.

Ezután a kártékony duvadak mérgezésének ügye került szőnyegre. Az erre vonatkozó alispáni engedély felolvasása és a kérdés tüzetes megvitatása után elhatározta a közgyűlés, hogy a vadászati tilalom-idő, vagyis február 1-je előtt a mérgezőt nem foganatosítja. Az illető megbízottak részére a szükséges méregadagokat Dr. Bardocz Gyula egyleti titkár fogja kiosztani.

Nagyon fontos tárgyat képezte a közgyűlésnek a területi intézmény kérdése. Az egylet az általa bérelt vadászterületeken öröket tartott a végből, hogy felügyeljenek és a nagyon elterjedt orrvadászatot lehetőleg gátolják.

Három év óta áll fenn az egylet és ezen idő alatt nem akadt terület, a ki egyetlenegy

orrvadászt letartóztatott vagy feljelentett volna. Sőt éppen maguk a területőrök voltak azok, akik a tilalmat áthágva, derűro-borura vadásztak, s nem csak hogy szemet hunytak az orrvadászok láttára, hanem maguk is azokkal szövődözve, valóságos irtóháborut folytattak a vadállomány ellen. Ez az állapot már egészen tűrhettelenül vált és okvetlenül tenni kellett valamit a visszaélések megszüntetésére vagy legalább korlátozására. A közgyűlés eszszármot-szést alkalmazott és eltörölte a területi intézményt, mint olyant, mely fölöslegesnek és károsnak bizonyult; e helyett azonban életbe léptette a vadász-cselekedet, kimondván, hogy minden rendes tagnak jogában áll egy vadászcselekedet tartani a választmány beleegyezésével. Felhivatnak tehát a tagok, hogy vadászcseleked-jelöltjeiket 14 nap alatt a választmányhoz jelentsék be. Önként értetik, hogy a tagok felelősek eseledeikről, és hogy ezek a vadászatot önmagukra nem, hanem csakis rendes tagok kíséretében gyakorolhatják. Azt hisszük: a választmánynak lesz, de legyen is gondja rá, hogy minden o határozat elleni kihágás és visszaélés szigoruan megtoroltassék.

Még a pénztárnok terjesztette be a tagsági díjjal hátrálékban levők kimutatását. Nem esékőly megbotránkozást keltett az a körülmény, hogy oly tagok is vannak, a kik az egylet fennállása óta tagsdíjat még soha sem fizettek, de a vadászatot azért rendszeren gyakorolják. Azt hiszem: még feltételezni sem szabad, hogy ennek szándékos mulasztás az oka, tehát csak pusztá feledékenységgnek tudható be a késedelem. A vadászat gavlér-sport, a minék az egylet minden tagja bizonyára teljes tudatával bír és kétségtől a szerint is fog eselekedni.

Volt még egy tárgy: a vadászterületek revidiálása; ezzel azonban — tekintettel az előhaladott időre — igen gyorsan végzett a közgyűlés, a vadászmesterre bízván azok nyilvántartását és a lejáró bérletek esetleges megújítása iránti szükséges intézkedések megtételét.

Már délután 1 felő járt az óramutató, midőn a közgyűlés véget ért s a tagok széteszlottak, kiki azt a benyomást vivén magával, hogy a kézdi-vásárhelyi és vidéki vadász-egyletnek missiója van s azt óhajta is teljesíteni.

Ugy legyen!

Nimród.

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Napjainkban kuriózum számba megy az, mikor faluhelyen a fiatalság annyira vállalkozó szellemű, (mint például Kovásznán) hogy nem tekintve költséget és fáradságot, egyik estélyt a másik után rendezi; s még el sem feledték a megelőzőnek kedvőző benyomásait s már is egy újabbnak elővárászlásával lepi meg a mulatni, élvezni vágyó közönséget. Meghajlunk a „kovásznai-ifjuság társasköré“-nek ügybuzgalma előtt, midőn látjuk, hogy monophon falusi életünket egyre-másra felvidítani igyekszik, s a prózai anyagi gondok felhőit néhány órára elüzi homlokaink borús egéről.

Nem a hizelegni vágyás diktálta a fenti szavakat. Hizelegni senkinnek sem tudok s talán hiba is ez tőlem a mai világban. Én csak a tiszta valógot mondom el.

Jelenleg egy utolérhetetlenül szépen sikerült mulatságról számolok be nagybecsült lapjának.

Fentnevezott ifjak köre a mult 1895. deczember 31-én rendezte azon évben a harmadik fillérestélyt, melyben a meghívott közönség oly szép számmal jelent meg, hogy az Újvilág vendéglő téli terme annak befogadására bizony kiesinynek bizonyult. Nem beszélék a csinosan díszített teremről, hanem áttérek az estélynek élvezetes műsorára, melyet Sztankovics József brassói 9 tagu zenekara egy szépen sikerült „ábrándtal“ nyitott meg.

Ezután a kitűnő hangu Demes Péter ur énekelt népdalokat, melyek köztetszést arattak, s mely szám után Butyka Vilmos ur Petőfinék „Ivás közben“ című szép költeményét szavalta el nagy hatással, mely érzéssel.

Most következett az estély fénypontja, egy élő kép: a „szabadság, egyenlőség, testvériség“ művészies alakításban Horn Gizella, Horn Zelma, Zsigmond Emma kisasszonyok, Denis Georgocopolu ur

és Zentai Oszkár tanuló által. Az ezen estélyen bemutatott öléképeket Szirmay Iréne k. a. rendezte s hogy azok olyan megfigyelők, oly szépen sikerültek voltak, abban a szereplőkön kívül a főérdem neki tulajdonítható.

Az élvezetes műsor lejártaival kezdetét vette az az elmaradhatlan táncz, a mely minden mulatságot jellemez. S bizony mondom, a högyek nem panaszkodhattak az ellen. Csak az volt a baj éppen, hogy a túltömöttség nélkül is nem elég tágas terem, ezen alkalommal kisebb körmozgást engedélyezett a tánczó pároknak.

De azt még az irigység is elismerheti, hogy a Sztankovits zenekara szépen, szakértelemmel játszott az estélyen, hogy azzal mindenki teljesen meg volt elégedve.

Éjfél 12 órakor láttuk a második öléképeletet: „bucsu az ó-évtől s beköszöntés az újévbe.“ Megkapó látványosság volt ez is, alakítva Zsigmond Emma kisasszony és Denis Georgopolul ur által.

Ekkor már határozottan benne lévő a újévben, mely ki tudja mit hoz roánk, következett a vacsora (más nevet még a tud. akadémia az éjféltűni étkezésre nem hozott közforgalomba) s így az új év csupa mosolygó, kigömbölyödött arcokkal találkozhatott születésének első óráiban. Volt is „boldog-ujvet“ kívánás elég a nevezetes percekben!

A mulatság ezután folyt még igazi kedvvel, hajnalig.

E szépen sikerült kedélyes és fesztelen mulatságon az asszonyok közül ott láttuk: Horn Morné, Deák Domokosné, Dr. Vajna Gáborné, Csia Béláné, Sümegh Ignácné, Bakai Dezsőné, Dr. Zentai Dávidné, Deák Imréné, Ifj. Ugron Jánosné, Deák Benedekné, Veisz Manóné, Deák Lajosné, Barthalis Jánosné, Greiner Arminné, Lakatos Gyuláné, Nagy Sándorné, Beesek Imréné, Ifj. Diósi Józsefné, Izsák Józsefné, Ehrenvaldt Lajosné urnőket, s a kisasszonyok között jelen voltak: Horn Gizella, Horn Zella, Szirmay Iréne, Csia Ilona, Csia Irma, Zsigmond Emma, Ugron Etelka, Greiner Hedvig, Deák Róza, Deák Ida stb.

Ezek után maradtam a tekts. szerkesztő urnak

Kovácsna, 1896. január 3-án

mély tisztelője
Jelen volt.

Egy kis statisztika.

A Monarchia haderejének létszáma.

A közös hadsereg tényleges állománya	315,729
„ „ tartaléka	532,911
„ „ póttartalék	224,230
Összesen	1,072,870
Hadi tengerészet tényleges állománya	7,891
„ „ tartalék	7,190
„ „ póttartalék	1,578
„ „ tengervéd	4,456
Összesen	21,115
Magyar kir. honvédség, tényleges állománya	16,012
„ „ „ tartalék	177,424
„ „ „ póttartalék	74,551
Összesen	267,987
Osztrák honvédség, tényleges állománya	10,869
„ „ „ tartalék	234,751
„ „ „ póttartalék	67,628
Összesen	313,248
Magyar népfölkelő, régi katonák	578,545
„ „ „ nem katonák	1,972,793
Összesen	2,443,207
Osztrák népfölkelők, régi katonák	678,545
„ „ „ ki nem képzettek	2,975,961
Összesen	3,554,506
Az összes haderő	7,672,934
A közös hadseregben tettelesen szolgáló tisztek száma	14,390
Tartalékos törzs és főtiszt	12,171
Szabadságoltak	268
Összesen	26,829
A m. kir. honvédség tettelesen szolgáló tisztjeinek száma	1,565

Helyi alkalmazású törzs és főtiszt	142
Tartalékosok	3,872
Szolgálaton kívül	1,067
Összesen	6,746

A m. kir. csendőrség tisztikara a hatmagyarországi kerületben	173
Legénység őrmestertől lefelé	7,027
Csendőrségi összes állomány	7,200

Nemzetiségre nézve a közös hadseregben szolgál 308,685 német, 191,549 magyar, 154,080 cseh, 99,511 lengyel, 90,611 rutén, 78,473 szerb és horvát, 57,292 oláh és 48,266 tót.

A lovasságnál a magyar ajkúak 34 %-kal szerepelnek.

CSARNOK.

Jámbor Están egyházi levelei a szerkesztőhöz.

— 97 —

Térs Szerkesztő Ur!

Az multikori levelemben említettem vót, hogy nemes Kárbahágó községébe nagy mulatság vagyon kitörőben az lebecskázott Majos Káruj köjkei jóvára, mivelhogy az tanyító ur jó szívé beszégye szerént az mai világban, ha valakit szerencsétlenség ár, azon az többiek egy segéjtenek, hogy jótékony ugárandozásokkal eszvetánczolnak egy jó rakás pénz.

Hát ez bizony igen szép dolog s azért meg es jelentünk mindnyájon, hogy lássunk, hajjunk s tánczoljunk.

Minekutána pedéglen ön sokszor olvastam, hogy az ijjen mulatságokat miképpen írják le az városban, hát én es megtróbalom, ha bele nem sülnék.

Az változatos és díszes programcs első numerusát muzsika csinálta es pedéglen Kicsid Fericsém huzta hegedűn es Bidiga Péter sántikált utána egy nagy menkő réztrombitán. Mondhatom, hogy szépecske vót, éppen mint mikor az vén juh beszélget az ifju báránykáival, egyik vékonyon, a másik meg vastagon szól. Hogy tetszett-e az hallgatóknak, erre aszondom, hogy tetszett bi a. Az mint az újságok szokták írni: „az magas mü értelemmel bíralkodó közönség szünni nem akaró tapssal adódzott.“ Persze, hogy a szünni nem akaró taps három versben es meg akart szünni, de nem tudott, met az Bidiga familia aprója, nagyja ott vót s egy verte eszve az előlábait, mintha átjájában fogadta vóna az tapsolást. Ezután az tanyító ur tartott egy „magos színvonalon álló, szellemes felolvasást“ ilyen titulus alatt: „Az gyermeknevelés az iskolában es otthon, avagy mejik pontyán legeszélaranyosabb az gyermeket meghusángolni, ha az orezátlankodik, tekintettel arra, hogy esontja el ne törjék.“ Az szép felolvasmány erőst tetszett az té czé publikumnak, úgy hogy néném asszonyoméék szépen el es szundítottak alatta, annyéra jól esett az sok szép beszéd. Ezután Ráduly Trézsi lépett az éneklő póczra s énekelt igen fájinul s késerte hegedűvel az tanyító ur. Ráduly Trézsi igen ügyibervaló szemes leányzó, az tanyító ur pedig igen derék legény, ennél fogvást jól eszvetanulták a dógot úgy, hogy Trézsike működése éppen semmi megkéválni valót se n hagyott fenn. Tapsoltunk es annyét az éjféknak, hogy az tenyérünk mind tyuk szemet kapott tölle. Mán most kántor komám lépett az polezra s szovalt egy gyönyörű rigmust. No mán ijent még nem pipált nemes Kárbahágó községe, nem es tudom, hogy miképpen mondjam el. Hát először érzékenyen kezdette s úgy virnyákkolt, mintha sirni akarna. Azután neki bátorodott s úgy tett, mintha haragunnék s az végén pedig bömbölt, mint egy bölm bika. Kiabált, jajgatott, szitkozódott, verte a földhöz magát. Ha nem tutuk vóna, hogy egy „hatásos szovalt“—ot eselekszik, azt hittük vóna, hogy megbolondult. Mán es aszondom, hogy még 50 új krajezar antrére es sok vót vóna, mit ökeme elcsinált, 40 filléért pedig egész pazarlás vót, hanem ökeme megcsinálta, hogy ne mondhasa senki, hogy muzig az magyar. Ha nem fizetett antrét, legalább nem ingyen jött be ingyen. Persze, hogy az kántor komám szovalt-lattya megtette az magiét, met úgy neki bolondult tölle az publikum es, hogy úgy ordított mindenki

örömben, mintha ölögették vóna, Kántor komám-nak pedéglen úgy kiszaradt az torka az nagy szózatolás mián, hogy egész éjjel alig-alig tutta vala megáztatni.

Ezután elkezdődött az táncz, s bizony mondom, hogy még 20 árva köjökétt sem lehetett vóna többet ugrándozni. Magam es eljetttem az én kedves Petronellámval az nimetést. Egy küsnég nehéz járatu az én hütöstársam, de máskülönbén jól csinálja.

Kedves es kellemetes kötelességemnek üsmorem ezen alkalmatossággal az újságjába kiírni, hogy Pakucs Mihály bá es Forizs Péter esém 2—2 új krajezarokat fejűl fizettek. Ezen nagy lelkü eselekedetükért fogadják az nemes szívé es nagy-lelkü adakozók nemes Kárbahágó kösség hőtig tartó háláját, az könyvedzésig való érzékeny köszönetét.

Az tánczbál jövedelmiből a szegény árva köjkeknek jutott összesen 13, azaz tizenhárom új krajezar. Ennyével ökemik elégedgyenek meg, met hát másutt sem sokkal több jut az jótékony czél jóvára.

Mü pedéglen kántor komám az tennapi nagy mulatság után innánk egy eszeppet.

Kárbahágó, 1896. jan. 13.

tiszteletvel es becsületvel
Jámbor Están
egyházi es harang-kezelő.

Válasz több iparosnak.

E lap január 12-iki számában „Több iparos“ aláírással egy interpelláció jelent meg, melyben számon kéri azon sáfárkodásomat, hogy miért küldöm ez évben a kerületi betegsegélyző pénztár betegeit a sepsi-szentgyörgyi kórházba, mikor itt helyben jól berendezett kórház van?

Röviden a következőkben adhatok felvilágosítást e fontos változásról, melynek mint minden hasonlónak — százféle oka van:

Első az, hogy a pénztár elnökségétől kapott szigorú utasítás szerint jártam es járok el akkor, mikor a kórházi ápolást igénylő betegeket más kórházakba küldöm.

Az elnökség pedig ez utasítását azzal indokolja, hogy a k.-vásárhelyi „Rudolf“ kórház betegei nem részesülnek gondos- es szakszerű orvosi segélyben; a rendes gyógykezelési határidő 8—10-szereséig tartatnak, indokolhatatlanul benn, a mi előbb-utóbb a pénztár anyagi bukását okozná. Záradókul még hozzátesszi, hogy a mig Szentgyörgyön 1000 tag után csak 500 frt az évi kórházi kontó, addig Vásárhelyen 450 tag után majdnem 1000 frt, s a mig a Rudolf kórházban a jelenlegi orvosi kezelés es igazgatás lesz divatos, addig a kórházi ápolást igénylő betegeket minden alkalommal küldjem más kórházba.

Ez volna az első ok, a miért az iparos alkalmazottakat részint Szentgyörgyre, részint Brassóba es nem Kézdi-Vásárhelyre küldöm kórházi ápolás alá; a többi 99 okot, illetőleg azok részletezését hihetőleg elengedi nekem a több iparos.

K.-Vásárhely, 1896. jan. 16-án.

Dr. Bardocz Gyula,
pénztári orvos.

Irodalom.

— Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharcz Története“ cz. nagyszabású illusztrált munkából most jelent meg az 50-ik füzet, a melyben Gracza György Budapest megszállását es Windischgrätz garázdálkodásait mondja el igen érdekesen. A füzet egykoru képei ezek: Részlet a Tiszavidéki harezokból. Az aradi gyásznapiokból. Az 1849-ik évből az október hónap. Szózat 1849-ből Körössy Sándor 1848—49-iki honvédtiszt rabbilinése. A gödöllői kastély 1849-ben. Részlet Nagy-Szeben 1849. márcz. 11-iki ostromából.

— Milleniumi történet. Az „Athenaeum“ r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ czimű tíz kötetes munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből („Az Anjouk kora es a luxemburgi ház“) megjelent utjabban két füzet, melyek 51. es 52. számokkal vannak jelezve es folytatását képezik Schönher Gyula magas színvonalon álló tanulmányának „A luxemburgi házból“. Ezekben a füzetekben Zsigmond magyar király es nőmet es császár 50 évet meghaladó hosszú uralkodásának legnevezetesebb mozzanatai vannak leírva. Az 51. füzetben műmellékletként van csatolva a „Zsig-

gyar király tornaöltözete a XV. század elején". Pom-pásan sikerült színes kép az aranygyapjas rend párisi ezimékönyvéből. Továbbá „IV. Albert osztrák hercegnek és nejének Johannának" arczképei az ambrazi gyűjteményből. Ezek a füzetek is tele vannak igen becses és ritka szövegképekkel. Egyes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombatn egy-egy füzetet kapnak. mond korabeli ezimékek" színes képe, valamint a regényes fekvésű „Siklós vára" Csorna Károly eredeti rajzában. Az 52. füzet műmellékletei „A ma-

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Bayler Kálmán esikazeredai kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanezen kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

— **Időjárásunk** engedett hidegéből. Az utóbbi napokon a hőmérő 7–8 R° hideget mutatott.

— **Adomány.** Nagy Sándor fodrász segéd a Rudolf kórházban elhalván, temetési költségei közadakozás útján fedeztettek. A begyűlt 21 frt 72 krban a temetés 20 frt 36 krt vett igénybe. A fennmaradt 1 frt 36 krt a gyűjtők a kézdivásárhelyi Rudolf kórháznak adományozták. Ezen összegért az intézet ezen uton mond köszönetet.

— **Szinészet.** A kézdivásárhelyi nyári színi-évdra Károli Alajos szinigazgató már benyújtotta folyamodását. A tanács még nem határozott ezen ügyben.

— **Személyi hir.** Otlik Géza anyakönyvfelügyelő múlt hétfőn Kézdi-Vásárhelyre érkezett s itt megvizsgálta az anyakönyveket. Természetesen minden rendben talált. Most a vidéken folytatja vizsgálatait.

— **Az első bál** az idei farsangon Kézdi-Vásárhelyt f. hó 18-án lesz. Ez az álarozos táncvigalom, melyet a róm. kath. egyház-tanács rendez az orgona javítási költségeinek fedezésére, a mint a jeleköl és készülődésekből látszik, egyike leand a legsikerültebb mulatságoknak. Különben e táncvigalom sikere iránt teljes garanciát nyújt már az a körülmény is, hogy rendezését a városunkban oly előnyösen ismert s minden szép és nemes ügy iránt lelkesülő „Kereskedő-ifjak társulata" vállalta magára.

— Karneval hercege az impozánsnak ígérkező beköszöntőjére felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Háromszékvármegye zászlója.** Megyénk nagyérdemű főispánja közelebből egy fenkölt, lelkes hangú felhívást intézett Háromszékvármegye hölgyeihez, hogy a vármegye részére egy új díszes zászlót készítsenek. Ezen felhívás, melynek szövegét lapunk múlt számában közöltünk — már mint hírlapi közlemény is — minden körben nagy lelkesültséget keltett s most, hogy a gyűjtő-ívek a városba megérkeztek, ez valóságos lázba hozta a kézdivásárhelyi honleányokat. Minden szívben felgyult a hon-szeretet lángja s az magasztos tette hevitő hölgyeinket. Egymással nem versenyre kelve, adakoznak s gyűjtik össze a forintokat, filléreket. Igazi öröm látni hölgyeinket, a mint a nagy hazafias ezél

érdekekben működnek. De az még kevés, mit egyesek a szent ügyért tesznek, itt a kézdivásárhelyi jótékony nőegyesületnek testületileg kell akezióba lépni. Indítványozzuk, hogy a nőegylet rendezzen egy nagy szabású mulatságot a farsangon s összes tekintélyt s buzgóságát fejtse ki annak sikere érdekében s ezen uton egy nagyobb, egy tekintélyes összeggel járuljon a zászló költségeihez. A kézdivásárhelyi hölgyek a szabadságharc idejében vetélkedtek a férfakkal a hazaszeretethez s a honleányi erényeknek sok dicső emlékét hagyták hátra az utódokra. Ezek a fényes emlékek lelkesítsék nőegyletünket a hazafias ezél előbbre vitelében. A nőegylet ennél szebb ügyet nem károlhat fel s azért melegen ajánljuk a zászló ügyet szíves pártfogásába.

Farsangi naptár.

Kézdi-Vásárhelyt a jövő farsangon a bálók következő sorrendben fognak megtartani:

1. Január 18. Róm. kath. egyház álarozos bálja. Elnök: Jakab István.
2. Január 25. Ev. ref. egyház bálja: Elnök: Kovács István.
3. Február 1. Kereskedő-ifjúság elitébálja. Elnök: Fejér Antal.
6. Február 8. Erzsébet árva-leánynevelő intézet álarozos bálja. Elnök: Kis Jenő.
4. Február 15. Millennium-alap bálja. Elnök: Dobay János.
7. Február 18. Nőegylet bálja. Elnök: Dr. Balogh Vendel.

NYILTTÉR*)

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Árverezési hirdetmény.

Futásfalva község alattirt előljárósága közhírré teszi, mikép az ujonnan építendő község-háza építési munkálatainak 4070 frt kikiáltási ár mellett 1896 évi február hó 3-án d. e. 8 órakot a község házában tartandó nyilvános árverés útján leendő kiadására pályázatot hirdet.

Felhivatnak pályázók, hogy a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénzben vagy megfelelő zárt ajánlataikat, az árverés kezdete előtt az előjárósághoz befektetni.

Az árverezési feltételek és tervrajz a körjegyzői irodában a hivatos órák alatt bármikor betekintheők.

Futásfalván, 1896. jan. hó 9.

Vitályos Pál, Sandi Mihály,
k.-jegyző k.-bíró.

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában
felvétetnek.

Kathreiner-féle
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉT

Mindenütt kapható - ½ kiló 25kr.

Mi a
Kathreiner-féle
Kneipp-maláta-kávé?

Valódi egészségi és családi kávé, mely Kathreiner gyártási módja által a kedvelt valódi kávé ízét nyeri. Eltekintve egyéb előnyeitől, már ez okból különbözik ezen maláta-kávé minden más hasonló gyártmánytól.

A Kathreiner-féle kávé a legizletesebb, legegészségesebb és legolcsóbb pótkávé. Természetes tiszta gyártmány egész szemekben, miért is felette előnyösen használható, az örölt s ez okból a vevő közönség által nem

ellenőrizhető pótkávéval szemben, melyek hatósági vizsgálatok tanúsága szerint gyakorta idegen anyagokkal hamisítvák.

Eleinte csak harmadrészen, később felében adhatjuk a Kathreiner-kávét a valódi kávéhoz, s így az egészségre megbecsülhetetlen hatása mellett minden háztartásban jelentékeny megtakarítást eszközölhetünk.

A Kathreiner-féle kávét a legelső orvosok ajánlják, s az ugy nyilvános intézetekben, mint családok ezrei körében naponta jónak bizonyul. Sőt magában, azaz valódi kávé hozzáadása nélkül használva, a Kathreiner-féle kávé a legjobb erősítő szer és a legegészségesebb, legkönnyebben megemészthető és egyszerű mind a legizletesebb ital.

Lelkiismeretes gazdasszony vagy anya, általában kávéivó, egészsége érdekében perczig se habozzon Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávét használni. Az értéktelen lamisítványokkal szemben, melyekkel ma is csalják a közönséget, a vételnél vigyázni kell a felhár eredeti csomagokon látható névre

Kathreiner!

Vigyázzanak! Saját érdekében ne engedjék magukat rábeszélni! A valódi „Kathreiner" sohasem szabad más csomagolásban, vagy nyitott áruként eladni.

1 2-12

Ifj. János Mózes-nél K.-Vásárhelyt.